

Seminar "Informiranje i sudjelovanje javnosti: Jeste li spremni za promjenu? Alati za razumijevanje i primjenu transparentnog i inkluzivnog odlučivanja" u sklopu projekta "Dijalogom s civilnim društvom do boljeg okoliša"

Pula, 24. rujna 2013.

DIJALOGOM
S CIVILNIM
DRUŠTVOM
DO BOLJEG
OKOLIŠA

AARHUŠKA KONVENCIJA

Dr. sc. Branka Pivčević Novak
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ulica
Republike Austrije 14, 10000 Zagreb
Odjel za opću politiku zaštite okoliša

Ovaj projekt financira Europska unija, a sufinancira Ured Vlade RH za udruge.
This project is funded by the European Union and co-founded
by the Government Office for Cooperation with NGOs.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

AARHUŠKA KONVENCIJA

- **Struktura izlaganja:**
  - **Općenito o Konvenciji**
  - **Protokol PRTR uz Konvenciju**
  - **Radna tijela Konvencije i Protokola**
  - **Hrvatske obveze**
  - **Izvješćivanje o provedbi Konvencije i Protokola**
  - **Odgovornost i obveze dionika i lokalne samouprave**

Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša „Aarhuška konvencija”

- **Aarhus, Danska 25. 6. 1998. na 4.
Ministarskoj konferenciji „Okoliš za Europu”
za regiju UNECE**
- **Stupila na snagu 30. 10. 2001.**
- **Međunarodni pravni okvir u području zaštite
okoliša**
- **46 država i EU - ratifikacija**
- **Hrvatska je stranka Konvencije od 25. 6.
2007.**

Protokol o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (Protokol PRTR)

- **Kijev, Ukrajina 21. 5. 2003. na 5. Ministarskoj konferenciji „Okoliš za Europu” usvojen protokol**
- **Jačanje I. stupa Konvencije**
- **Stupio na snagu 8. 10. 2009.**
- **Međunarodni pravni okvir u području zaštite okoliša**
- **32 države i EU - ratifikacija**
- **Hrvatska je ratificirala Protokol 23. 5. 2003.**

EU - Aarhuška konvencija

EU - protokol PRTR

EU je usvojila dvije Direktive koje se odnose na I. i II. stup Konvencije

- RH je transponirala Direktive u nac. zakonodavstvo

EU je usvojila Uredbu E-PRTR koja se odnosi na protokol PRTR

- Uredba je direktno provediva za RH
- RH usvojila Pravilnik o ROO za uspostavu nac. okvira

Na koga se Aarhuška konvencija odnosi?

- Na ugovornu stranku Konvencije
- Na „tijelo vlasti“:
  - tijelo državne, regionalne i druge uprave,
  - fizičke ili pravne osobe koje obnašaju javne administrativne dužnosti
  - sve ostale fizičke ili pravne osobe koje imaju javne odgovornosti ili dužnosti, ili koje pružaju javne usluge u svezi s okolišem

Ne na tijela niti ustanove koja djeluju u sudbenom ili zakonodavnom svojstvu

JAVNOST / ZAINTERESIRANA JAVNOST

"javnost" - jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba te, sukladno domaćem zakonodavstvu odnosno praksi, njihove udruge, organizacije ili skupine;

"zainteresirana javnost" - javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, ili koja je za to zainteresirana; za potrebe ove definicije, nevladine organizacije koje rade na promicanju zaštite okoliša i udovoljavaju svim zahtjevima domaćeg zakonodavstva smatrat će se zainteresiranima.

PRISTUP INFORMACIJAMA - I STUP -

"informacija o okolišu" - u pisanom, vizualnom, slušnom, elektronskom ili bilo kojem drugom materijalnom obliku u svezi sa:

- stanjem sastavnica okoliša, zrak i atmosfera, voda, tlo, zemljište, biološka raznolikost, GMO...
- podacima o tvarima, energiji, buci, radijaciji
- aktivnostima i mjerama, okolišnim sporazumima, politikama, zakonodavstvu, planovima i programima koji utječu ili će utjecati na dijelove okoliša te analize koje se koriste kod donošenja odluka
- stanjem ljudskog zdravlja i sigurnosti, uvjetima života u onoj mjeri koliko na njih utječe ili bi moglo utjecati stanje sastavnica okoliša

SUDJELOVANJE JAVNOSTI U DONOŠENJU ODLUKA - II STUP -

Djelatnosti obuhvaćene Konvencijom – Dodatak I
sadrži popis 18 djelatnosti na koje se odredbe
Konvencije odnose:

- energetika, proizvodnja i prerada metala, industrija minerala, kemijska industrija, gospodarenje otpadom i otpadnim vodama, industrijska postrojenja, izgradnja pruga cesta i luka, brane, transport plina, nafte ili kemikalija, postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja, klaonice i dr.

PRISTUP PRAVOSUĐU

III STUP

Uloga suda u postupku ocjene provedbe odredbi

- čl. 3 – pristup informacijama,
- čl. 6 – sudjelovanje u donošenju odluka
- pravni lijekovi
- uvodno razmatranje
- objava odluka suda

Protokol o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (Protokol PRTR)

Definira sastavnice sustava ROO

- obveze izvješćivanja, tko i što
- djelatnosti, prag kapaciteta i prag zaposlenika
- 86 onečišćujućih tvari iz točkastih izvora
- onečišćujuće tvari iz difuznih izvora
- info o otpadu i o prijenosu opasnog otpada
- osigurati pristup javnosti

EU - vodi evidenciju o 96 onečišćujućih tvari;

<http://www.eea.europa.eu/>

RH - vodi evidenciju o 128 onečišćujućih tvari

u ROO; www.azo.hr

Djelatnosti i onečišćujuće tvari obuhvaćene Protokolom

- Dodatak I. i II. Protokola
  - **Djelatnosti** - energetika, metalurgija, industrija minerala, kemijska industrija, gospodarenje otpadom i otpadnim vodama, proizvodnja i prerada papira i drva, uzgoj stoke i ribogojilišta, životinjski i biljni proizvodi iz sektora prehrane i pića i dr.
- Onečišćujuće tvari – 86

RADNA TIJELA KONVENCIJE

- UNECE je tajništvo Konvencije u Ženevi
- Bureau - vijeće
- 3 Radne skupine za 3 stupa
- Odbor za usklađenost
- Radna skupina stranaka
- sastanak stranaka (MOP) svake tri godine

Vodič za provedbu Konvencije ...
sudske presude, predmeti neusklađenosti ...
<http://www.unece.org/env/pp/welcome.html>

NACIONALNO IZVJEŠĆE O PROVEDBI AARHUŠKE KONVENCIJE

- svake tri godine www.mzoip.hr
- u tijeku je izrada III nac. izvješća
- ad hock* radna skupina
- 30 dana na internetskim stranicama MZOIP-a
- rok prema tajništvu prosinac o.g.
- tajništvo izrađuje zajedničko izvješće za 5. MOP (lipanj 2014.)

ANALIZA DOSADAŠNJE PROVEDBE AARHUŠKE KONVENCIJE

RH podnijela 2 nac. izvješća

Izvješćuje se o:

zakonodavstvu i poduzetim mjerama
razvoj IT sustava, edukacije, radionice
preprekama u provedbi

Nedostatak – administrativna
podkapacitiranost

I stup > II stup > III stup

ODBOR ZA USKLAĐENOST - uloga

- tijelo Konvencije
  - neovisni pravni stručnjaci
  - zaprimaju i rješavaju prijave o neusklađenosti
  - od 2004 ima 89 predmeta
-
- ❖ Hrvatski predmet – Plan gospodarenja otpadom za lokalnu samoupravu – u postupku

Nadležnosti / odgovornost i obveze

- razvoj okolišne demokracije traži educirane dionike
- tijela vlasti i svi drugi dionici, javnost, NVU
- lokalna i regionalna samouprava
- okolišni *aqui* EU je zahtjevan

PRAVO NA ZDRAV OKOLIŠ

ODRŽIVI RAZVOJ

Seminar "Informiranje i sudjelovanje javnosti: Jeste li spremni za promjenu? Alati za razumijevanje i primjenu transparentnog i inkluzivnog odlučivanja" u sklopu projekta "Dijalogom s civilnim društvom do boljeg okoliša"

Pula, 24. rujna 2013.

DIJALOGOM
S CIVILNIM
DRUŠTVOM
DO BOLJEG
OKOLIŠA

ZAHVALJUJEM SE NA PAŽNJI!

Dr. sc. Branka Pivčević Novak
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ulica
Republike Austrije 14, 10000 Zagreb
Odjel za opću politiku zaštite okoliša

Ovaj projekt financira Europska unija, a sufinancira Ured Vlade RH za udruge.
This project is funded by the European Union and co-founded
by the Government Office for Cooperation with NGOs.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge